

โครงการ การพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร (Bangkok Clean and Green)
 หน่วยงานรับผิดชอบ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตบางแค
 ประเภทโครงการ () โครงการใหม่ (/) โครงการต่อเนื่อง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๑. หลักการและเหตุผล

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานครยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เป็นผลจากขาดการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนต้องสัมผัสสภาวะมลพิษทั้งจาก เสียงดัง กลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง ควั่นพิษ มูลฝอย และน้ำเสีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบกิจการ และชุมชน โดยพบว่ามีสถิติการร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญในเขตกรุงเทพมหานครปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ จำนวน ๓,๖๘๖ ๓,๙๗๑ และ ๓,๖๗๒ เรื่อง และความเจ็บป่วยที่เกิดจากความบกพร่องด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ (๑ ม.ค. - ๓๑ ต.ค.๕๗) พบ โรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบ ไข้เลือดออก และโรคอาหารเป็นพิษ มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนราย เท่ากับ ๕๖๗.๕๔ ๒๙๕.๕๕ ๑๑๖.๔๗ ๖๐.๐๓ ๔๕.๐๐ ตามลำดับ และข้อมูลจากสำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคมรายงานว่าในปี ๒๕๕๘ จังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุดคือกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน ๒๗,๕๐๐ ราย (ร้อยละ ๒๘.๗๔) โดยลดลงจากปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๑๐๑ ราย (ร้อยละ ๓.๘๕)

ปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมมีสาเหตุปัจจัยเกี่ยวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะภาวะโลกร้อน มีการเพิ่มขึ้นของโรคระบาด โรคระบาดอุบัติใหม่ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น โรคไข้หวัดซาร์ส ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ เป็นต้น การเกิดสารอันตรายที่มีแนวโน้มเกิดถี่และรุนแรงขึ้น เช่น อุทกภัยที่เคยเกิดขึ้น หรือแผ่นดินไหวซึ่งกรุงเทพมหานครได้ถูกกำหนดเป็นพื้นที่เสี่ยง เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบต่อสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก ซึ่งกระทบต่อการดำรงชีพทั้งเรื่องที่พักอาศัย อาหาร น้ำ ขยะ การจัดการสิ่งปฏิกูล นอกจากนี้การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการอพยพเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศสมาชิก การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการผลิต การคมนาคม การท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจะมีปัญหาทางด้านสาธารณสุข มลพิษสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตตามมา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในขอบเขตจำกัด ที่ผ่านมกรุงเทพมหานครมีการดำเนินการในลักษณะการปฏิบัติฝ่ายเดียวโดยเป็นการสั่งการหรือใช้มาตรการทางกฎหมายบังคับ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนไม่เข้าใจหรือบางครั้งอาจเกิดการต่อต้านหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นผลจากขาดการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ด้านสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด และส่งผลต่อกระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่ยังขาดประสิทธิภาพ

กรุงเทพมหานครมีความพยายามแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพราะเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยประชาชน มีหน่วยงานรองรับ คือ สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย และฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขต เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการ

๑.๒๖ /...สาธารณสุข

กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้แก่ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๓๕ ประเภท จำนวน ๔๑,๗๗๒ แห่ง อาคารที่พักอาศัยและอาคารสาธารณะ รวมจำนวน ๒,๖๓๐,๖๕๑ หลังคาเรือน (ปี ๒๕๕๗) และเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน กฎหมายว่าด้วยโรงงาน เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาเป็นการปฏิบัติงานในลักษณะงานประจำ และเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ถึงแม้ว่าจะมีโครงการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักอนามัย ซึ่งแต่ละโครงการจะตอบสนอง ปัญหาเฉพาะเรื่อง โดยขาดการพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้านหรือองค์รวม ขาดการบริหารจัดการ ไม่มีกรอบและทิศทางที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร (Bangkok Clean and Green) ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ขึ้น เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางในการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการจัดทำฐานข้อมูลจากสถานประกอบการทุกกลุ่มเป้าหมาย การจัดการและควบคุมปัจจัยหรือสถานะแวดล้อมที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในพื้นที่เขตบางแค รวมทั้งผู้ที่เข้ามาพักอาศัยจะได้รับการคุ้มครองสุขภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการและการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของอาคารที่พักอาศัย ให้มีสถานะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี
๒. เพื่อตรวจสอบแผนะวังการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและสุขลักษณะรวมทั้งด้านอาชีวอนามัยของสถานประกอบการและอาคารสาธารณะ
๓. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ คนงาน ชุมชน และประชาชนทั่วไป

๓. เป้าหมาย

สถานประกอบการประเภท ห้างสรรพสินค้า โรงแรม สถานบริการน้ำมัน ตลาด โรงเรียนและวัดในพื้นที่

ตัวชี้วัด/เป้าหมายของโครงการ

๑. ร้อยละ ๓๐ ของส้วมสาธารณะมีสุขลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์
๒. ร้อยละ ๖๕ ของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายมีสุขลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่กำหนด
๓. ร้อยละ ๖๕ ของสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายมีสุขลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่กำหนด

/...๔. ร้อยละ

นักวิชาการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตบางแค

๔. ร้อยละ ๔๐ ของจำนวนสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดได้รับการตรวจสอบแนะนำปรับปรุงด้านอาชีวอนามัย

๔. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการต่อเนื่องในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๗๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๔ ส่งเสริมการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (Environment Sanitation) ของอาคารสถานที่ (อาคารพักอาศัย อาคารสาธารณะ และอาคารสถานประกอบการ) ให้มีสุขลักษณะหรือภาวะที่ปลอดภัย ปลอดภัยต่อสุขภาพ กลยุทธ์ที่ ๑.๖.๔.๑ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและมีสุขนิสัยที่ดี มีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของอาคาร และตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) ด้านที่ ๘ เมืองแห่งสุขภาวะ มิติที่ ๘.๘ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย เป้าประสงค์ที่ ๘.๘.๑ ประชาชนปลอดภัยจากโรคและสิ่งคุกคามที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการใช้ส้วมสาธารณะ เป้าประสงค์ที่ ๘.๘.๓ ประชาชนปลอดภัยจากโรคและสิ่งคุกคามอันเกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และเป้าประสงค์ที่ ๘.๘.๔ ป้องกันโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพและลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน ซึ่งโครงการดังกล่าวบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการสำนักอนามัยประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมีนาคม - กันยายน ๒๕๖๐

๖. ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. จัดทำโครงการเพื่อเสนอให้ผู้บริหารอนุมัติ
๒. จัดประชุมคณะกรรมการระดับเขต
๓. สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามโครงการ
๔. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรายชื่อผู้เข้ารับการประชุมชี้แจงโครงการ
๕. ประเมินสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายก่อนการดำเนินการ
๖. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมในอาคารสาธารณะกลุ่มเป้าหมาย
๗. ประเมินสถานประกอบการในกลุ่มเป้าหมายหลังการดำเนินการ
๘. จัดกิจกรรมรณรงค์ Clean and Green
๙. สรุปและรายงานผลการดำเนินการให้สำนักอนามัยทราบ

(นางสาวนันทยา เขียวแสง)
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตบางนา

/๗.งบประมาณ

-๔-

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณประจำปี ๒๕๖๐ แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของ กรุงเทพมหานคร (Bangkok Clean and Green) เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๙,๑๐๐ บาท (สามหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

๑. ค่าจัดประชุมคณะกรรมการระดับเขต	เป็นเงิน	๑๙,๙๕๐ บาท
- ประธาน (๑ คน × ๖๒๕ บาท × ๒ ครั้ง)	เป็นเงิน	๑,๒๕๐ บาท
- กรรมการสังกัดกรุงเทพมหานคร (๘ คน × ๕๐๐ บาท × ๒ ครั้ง)	เป็นเงิน	๘,๐๐๐ บาท
- กรรมการนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร (๕ คน × ๑,๐๐๐ บาท × ๒ ครั้ง)	เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๑๔ คน × ๒๕ บาท × ๒ ครั้ง)	เป็นเงิน	๗๐๐ บาท
๒. ค่าจัดประชุมชี้แจงกลุ่มเป้าหมาย	เป็นเงิน	๙,๙๕๐ บาท
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๑๑๐ × ๑ มื้อ × ๒๕ บาท)	เป็นเงิน	๒,๗๕๐ บาท
ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุมชี้แจง (๑๐๐ ชุด × ๕๐ บาท)	เป็นเงิน	๕,๐๐๐ บาท
๓. ค่าจัดกิจกรรมรณรงค์ Clean and Green	เป็นเงิน	๙,๖๐๐ บาท
๔. อื่นๆ (ค่าตอบแทนวิทยากร)	เป็นเงิน	๑,๘๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๓๙,๑๐๐ บาท

ทั้งนี้ให้ถือว่าเงินจ่ายตามความเป็นจริงในกรณีโดยยอดหนึ่งไม่พอ แต่ไม่เกินยอดวงเงิน งบประมาณที่ขอตั้งไว้

๘. ปัญหาและอุปสรรค

๑. ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการอาคาร ประชาชน พนักงาน ชุมชน ไม่ตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี ปกป้องภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของเจ้าของอาคารต้องใช้เวลาในการสร้างความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลอาจไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ
๓. ระยะเวลาการดำเนินโครงการค่อนข้างมีเวลาจำกัด และอาจมีปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ฤดูกาลหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ จึงทำให้การดำเนินงานตามโครงการล่าช้าไม่สำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

/๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(นางสาวนันท์เพา ...)
นักวิชาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตบางแค

-๕-

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. อาคารสถานประกอบการ อาคารสาธารณะ อาคารที่พักอาศัย ได้รับการพัฒนาสู่ลักษณะของอาคารตามมาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่กำหนด
๒. กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมไม่ก่อเหตุรำคาญหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน สิ่งแวดล้อมและชุมชนที่อยู่โดยรอบสถานประกอบการ
๓. ประชาชนได้ดำเนินชีวิตอยู่อาคารสถานที่ที่ถูกสุขลักษณะบริโภคอาหารและน้ำที่มีคุณภาพและปลอดภัย มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในอาคาร เพื่อป้องกันโรค
๔. สร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของพื้นที่เขตบางแค
๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับการพัฒนาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังโรคอาคารสถานที่ได้มาตรฐานสากล
๖. คนงานในสถานประกอบการกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคและอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพมีความปลอดภัยจากการประกอบอาชีพ ด้วยการจัดสถานที่ทำงานและสภาพการทำงานให้มีสถานะที่ปลอดภัย ปลอดภัย ส่งเสริมการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ส่งผลต่อการลดปัญหาผลกระทบจากการประกอบกิจการที่มีผลเสียต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมบริเวณใกล้เคียง

ลงชื่อ.....

(นางสาวสุรีย์ พุทธิยาประดับกุล)
 นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ
 หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
 สำนักงานเขตบางแค

ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....

(นายเกรียงไกร จงเจริญ)
 ผู้อำนวยการเขตบางแค

ผู้อนุมัติโครงการ

9/๒๕
 (นางสาวนันทยา เขียวแสง)
 นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
 ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
 สำนักงานเขตบางแค